

INFORMASJON TIL LEGEKONTOR

Lin Hjelmeland Finjord, Sjukepleiar
Overgrepsmottaket i Sogn og Fjordane

OVERGREPSMOTTAKET I SOGN OG FJORDANE

Seksuelle overgrep (SO)

&

Vald i nær relasjon
(VNR)

**NYE LOKALER
VED SYS-IKL
OG FSS I
AUGUST 2017**

**KAN BLI TATT I
MOT PÅ EIGEN
INNGANG PÅ PLAN
O OG HEIS
DIREKTE TIL
OMOTT I 2. ETG.**

FRÅ OMOTT I LÅNTE LOKALER TIL;

- ◉ “Eiga avdeling”
- ◉ Skjerma lokale
- ◉ Eige undersøkingsrom
- ◉ Eige venterom/ samtalerom
- ◉ Eige tørkerom/ sporsikringsrom

Eit betre tilbod og vi kan
gje ei kvalitativ betre tjeneste!

OVERGREPSMOTTAKET

- Tilbyr rettsmedisinsk undersøking av barn, unge, kvinner og menn.
- Dei under 15 år i samarbeid med barneavdelinga og spesialkompetanse i Bergen.
- Vi er 7 sjukepleiarar i beredskapsvakt i 20%
- 7 Legar tilknytta gjennom ringeliste
- Grunnkurs for lege/spl i Overgrepsmottak

KONTAKT MED OMOTT

Døgnbemanna kontakt gjennom SYS-IKL;

- TLF; 116117
- TLF; 5772 3748

Eller kontakt via Politi eller AMK.

KONTAKT MED OVERGREPSMOTTAKET

- ◉ Treng ikkje henvenvisning frå lege.
- ◉ Gratis tilbod, ingen kostnad påløper.
- ◉ Telefonhenvending informasjon/ råd
- ◉ Avtale om oppmøte i mottaket
- ◉ TIDSFAKTOR viktig i høve sporsikring

KVA INFORMASJON YNSKJER VI FRÅ HELSEPERSONELL

- Tid og varigheit for hendinga
- Åstad (heime, bil, gata etc)
- Gjerningsperson (kjent eller ukjent?)
- Om der er barn involvert?
- Kva dere finn av synlege skader
- Teikn til inntak av legemiddel, rus, påført?
- Synlege teikn på rus/ legemiddelpåverknad
- Om pasienten er iført tøy frå hendinga
- Puls, BT, pupiller
- Smerter, teikn til smertepåverknad
- Kommunikasjonsvansker språk/ anna.
- Vi anbefaler ein følgeperson, venn, fam.

TILBODET I OVERGREPSMOTTAKET

- Medisinsk undersøking og behandling, tilrettelegge for medisinsk oppfølging
- Hjelp til psykososial oppfølging
- Rettsmedisinsk undersøking og sporsikring, hjelp til juridisk bistand og anmelding

KVA GJER VI - MEDISINSK UNDERSØKING OG BEHANDLING

- Heilkroppsundersøking/ behandle skade
- Gynekologisk undersøking og prøvetaking
- Urinprøve/ blodprøve mht smitte/ «rettstox»
- Tilbod om medisinsk behandling;
 - ”Nødprevansjon”, Hepatitt B vaksine og HB/Hiv profylakse, evt. Tetanus vaksine

Vi vurderer akuttinnlegging/ sjukmelding
Tilbod om epikrise til fastlege/ oppfølging

PSYKOSOSIAL OPPFØLGING

- Samtale om hendinga
- Vurdere akuttinnl./ ambulant team psyk.
- Akutt støtte i form av pårørende kontakt dersom vedkommande ynskjer det/ nettverk.
- Informerer om Krisesenteret/ SMISO/fam.kont
- Tilbod om oppfølgingssamtale 1-2 døgn etter kontakten med overgrepsmottaket.
- Tilbod om støttesamtale, tilvisning til psykisk helsevern i eigen kommune, evt.psyk.klinikk FSS
- Oppfølging eigen lege

RETTMEDISINSK UNDERSØKING

- Sporsikring av alle kroppsopningar, munnprøve, prøve fra hud, negler/fingerprøve.
- Heilkroppsundersøking/ skadedokumentasjon, fotografering, skadejurnal.
- Beslag av truse, kle etc. Framande hår.
- Toksikologisk prøvetaking i blod og urin
- Informasjon om rett til gratis bistandsadvokat
- Hjelp til anmelding og voldsoffererstatning
- All undersøking er frivillig!
- Sporsikkring og bildematriell i låsbart arkivskap
- Sporsikring oppbevarast i minimum 6 mnd.
Spormatrialet destruerast dersom saka ikkje vert anmeldt.
- Lukka journalsystem.

RETTSMEDISINSK DOKUMENTASJON

- Nasjonal Rettsmedisinsk protokoll (NKLM)
- Beskrive hending, pasienten sin psykiske og fysiske tilstand.
- Skadeprotokoll/ Sporsikring
- Bilder/ skisse
- Uleverast til politiet KUN etter samtykkeerklæring frå pasienten.

KONTAKT MED OVERGREPSMOTTAKET V/ SO

- Telefonhenvending, informasjon og råd
- Motivere for snarleg oppmøte i overgrepsmottaket - TIDSFAKTOR
 - Under 4 døgn: Full medisinsk undersøking, full sporsikring og toksikologisk prøve i blod og urin.(2 dg for munn/hud og hender)
 - 4-7 døgn: Begrensa sporsikring og toksikologisk prøve kun i urin
 - Over 7 døgn; Kun medisinsk undersøking og oppfølging, skadedokumentasjon dersom aktuelt.
 - MEN INGEN TIDSFRIST FOR KONTAKT!

VIKTIG INFORMASJON TIL PAS.;

«KOM SOM DU ER!»

- Bruk hanskars i kontakt med pasienten
- Ta urinprøve ved første vannlating
- Be pasienten behalde kle på
(ikkje dusje/ vaske seg.)
- Ikkje vaske hender
- Ikkje drikke/ pusse tenner/ tyggis etc.
- Ta med kle/ sengetøy dersom aktuelt i høve sporsikring.
- Truseinnlegg, tamponger og bind sikrast om brukt etter overgrepet.

SEKSUALOVERGREP OG RELASJONSVALD ER;

- Utbredt, store mørketall
- Uhelse, helseaspektet neglisjert, IKKE lege
- Ulovleg, dokumentasjonsbehovet ignorert
- Ukultur, fordommar/ vanære problematikk
- Underrapportert til helsevesen og politi
- Underdokumentert fra helsevesen til politi
- Utsikt til dom er liten

INDIKASJONER PÅ SEKSUELLE OVERGREP ELLER VOLD I NÆRE RELASJONER

- Ikkje samsvar mellom oppgitt skademekanisme og skade
- Skadar i ansikt, nakke, hals, bryst, mage og genitalia/anus.
- Hodeskader hos mindre barn
- Symmetriske bilaterale skader, t.d blåmerker begge overarmer etter holdegrep
- Multiple skader av ulik alder
(blåfiolett-blågrønn-grønnbrun-grønn-gul)
- Skader med atypisk lokalisasjon
- Sjukehistorie med fleire skader, hyppig bruk av legevakt
- Gjentatte brannskadar (særleg hos barn)
- Alvorlege forgiftningar som kjem seint til behandling(barn)
- Skadar under graviditet (3-17%)
- Kroniske smerter uten påvist grunn
- Gjentatte psykosomatiske og emosjonelle plager
- Suicidalforsøk eller suicidaltankar

ANDRE TEGN PÅ OVERGREP KAN VÆRE:

- når pasienten oppsøker lege påfallande seint etter at skaden oppsto
- når sjukehistorie manglar, er vag, uklar og utan detaljar, eller varierer frå gong til gong
- når foreldre skylder på ukjente, eller søsken
- når pasienten er redd for partner
- når eit barn er ekstremt oppmerksom eller forsiktig, eller viser angst for fysisk kontakt med foreldrene
- når eit barn virker deprimert eller fråværande
- når partner eller foreldre som ledsager er overengasjert eller aggressiv

AVDEKKING - DET VANSKELEGE SPØRSMÅLET...

- ⦿ Vi ser....dette kan det være vanskeleg å snakke om,.. Er det slik for deg?

MØTE MED PASIENTEN PÅ LEGEKONTOR - MISTANKE

Mistanke om «fersk» VNR/ SO sak;

- Informere om tilbod om kontakt med overgrepsmottaket, for medisinsk undersøking og sporsikring.
- Forsøke å redusere/ forringe spor;
 - Vente med å undersøke
 - Ikkje skylle munnen, drikke etc
 - Ikkje vaske seg/bytte klede
 - Ikkje ta på pasienten..bruk hansker
- Vente med å sy/stripse/ sårvask, kun dekke til..
 - Vente med å ta urinprøve..om mulig..

PASIENTEN - EIN VANDRANDE ÅSTAD

- **Tenk sporsikring og sporhygiene i informasjon og kontakt med pasienten!**

KOMPETANSE

- Sjeldne saker, vanskeleg å få erfaring og bli «god» på dette.
- Samlokalisering gjev auka kompetanse
- Omfattande undersøking
- Sak tek vanlegvis mellom 4-8 timer
- Etterarbeid på 4-8 timer

MELDEPLIKT

- Vi har avvergeplikt/opplysningsplikt til Politi når dette er «nødvendig for å avverge skade på person..»
- Vi har meldeplikt til barneverntjenesten ved bekymring for barn, og i alle VNR-saker der barn er involvert/ pårørende.

- ◉ Dersom spørsmål, ta kontakt med sjukepleiar Lin Hjelmeland Finjord på TLF; 97152859